



BRANDWEER



GHOR



MKA

College van burgemeester en wethouders
van de gemeente Pijnacker-Nootdorp
Postbus 1
2640 AA Pijnacker

Bezoekadres

Dedemsvaartweg 1
2545 AP Den Haag
T: 088 886 8000
F: 088 886 8001

Correspondentieadres

VRH
Postbus 52155
2505 CD Den Haag

Datum 22 november 2012
Onze referentie VRH 2012/8769 /SL
Uw referentie -
Uw e-mail van 15 oktober 2012
Onderwerp Advies externe veiligheid
bestemmingsplan
"N470 2012"
Bijlage(n) -

Telefoon 088 – 886 9264
E-mail adviseringev@vrh.nl
Team Veilig Inrichten & Bouwen - Externe Veiligheid
Afdeling Risico's en Publieke Veiligheid
Directie Centrale Taken

Geacht College,

Naar aanleiding van uw verzoek van 15 oktober 2012 om een advies uit te brengen in het kader van externe veiligheid over het voorontwerp bestemmingsplan "N470 2012", te Pijnacker-Nootdorp, kan ik het volgende berichten.

Dit advies geeft een korte beschrijving van het plangebied, de aanwezige risicobronnen op het gebied van externe veiligheid, een beschrijving van de mogelijke scenario's en de geadviseerde maatregelen ter verbetering van de veiligheid in het plangebied.

Plangebied

Het bestemmingsplan betreft een actualisatie van het huidige bestemmingsplan. Het plangebied omvat de provinciale weg N470 met daarnaast een aantal plangebieden rondom de N470 die nog niet in een ander vigerend bestemmingsplan zijn opgenomen.

Het plangebied bestaat uit twee delen. Het grootste plangebied ligt globaal tussen de Zuideindseweg en de straat Schie in de wijk Tolhek (Pijnacker). Het kleinste plangebied N470 ligt ter hoogte van de Berkelseweg over een lengte van ongeveer 700 meter. Dit plangebied bestaat uitsluitend uit een bestemming weg en water.

Binnen het plangebied liggen vijf woonbestemmingen en twee bedrijfsbestemmingen. Het bestemmingsplan is conserverend van aard. Alleen de realisatie van een nieuwe rotonde op de N470, ter hoogte van de aansluiting met de Komkommerweg, wordt mogelijk gemaakt.

Risicobronnen

1. Transportroutes gevaarlijke stoffen

Vanwege de aanwezigheid van de *transportroutes gevaarlijke stoffen* rijksweg A13 en N470 is de circulaire 'Risiconormering vervoer gevaarlijke stoffen' uit 2012 van toepassing op dit bestemmingsplan.

De *rijksweg A13* ligt op ongeveer 1000 meter ten westen van het plangebied. Over deze route worden brandbare vloeistoffen, brandbare gassen, giftige vloeistoffen en giftige gassen vervoerd.¹ Het invloedsgebied van de rijksweg A13 bedraagt respectievelijk 45 meter (brandbare vloeistoffen), 325 meter (brandbare gassen) en meer dan 4000 meter (giftige

¹ Bron: Geoweb, 25 oktober 2012

VE

vloeistoffen en gassen).² Het invloedsgebied van de rijksweg A13 ligt voor het transport van giftige stoffen over het grootste deel van het plangebied heen. Binnen dit invloedsgebied liggen, vijf woon- en twee bedrijfsbestemming. Het transport van brandbare vloeistoffen en brandbare gassen is niet relevant voor dit plangebied. De rijksweg A13 heeft volgens de circulaire een veiligheidszone (plaatsgebonden risicocontour met een kans van 10^{-6} per jaar (PR 10^{-6})) van 17 meter en vormt daardoor geen belemmering voor het plangebied. Er worden geen ontwikkelingen mogelijk gemaakt binnen het plangebied waardoor het groepsrisico zal toenemen.

De N470 ligt in het plangebied van oost naar west. Alleen het eerste deel van de N470, vanaf de rijksweg A13 tot aan de Laan van Ruyven, is aangewezen als transportroute gevaarlijke stoffen. Deze weg ligt op ongeveer 360 meter van het plangebied. Over deze route worden brandbare vloeistoffen, brandbare gassen en giftige vloeistoffen vervoerd.³ Het invloedsgebied van de N470 bedraagt respectievelijk 45 meter (brandbare vloeistoffen), 325 meter (brandbare gassen) en 880 meter (giftige vloeistoffen).²

Het invloedsgebied van de rijksweg A13 voor wat betreft het transport van giftige stoffen is groter dan het invloedsgebied van de N470. Aangezien het scenario van het vrijkomen van giftige stoffen uit een tankwagen op de A13 dezelfde effecten heeft als een tankwagen op de N470 met wordt het transport van gevaarlijke stoffen over de N470 buiten beschouwing gelaten.

2. CO₂ buisleiding

In het plangebied ligt ter hoogte van de Groenekade een CO₂ buisleiding (NPM_17.30273784291) met een diameter van 26 inch en een druk van 21,7 bar. De CO₂ buisleiding ligt ondergronds. De buisleiding heeft een PR 10^{-6} contour van 4 meter.⁴ Binnen deze contour liggen geen objecten.

3. Brandstofleiding

Vanwege de aanwezigheid van een buisleiding voor het transport van brandstof door het plangebied ter hoogte van de Groenekade, valt het bestemmingsplan onder het 'Besluit externe veiligheid buisleidingen' (Bevb). De buisleiding heeft een plaatsgebonden risicocontour met een kans van 10^{-6} per jaar (PR 10^{-6} contour) van 15 meter.¹ Binnen deze contour liggen geen objecten. De buisleiding heeft geen invloedsgebied.

Scenariobeschrijving

Naast de 'dagelijkse incidenten' die zich binnen het plangebied voor kunnen doen, zoals brand, wateroverlast of een aanrijding, gelden voor het transport van gevaarlijke stoffen over de rijksweg A13 het volgende ergst denkbare scenario.

Het ergst denkbare scenario is een lekkage of het ineens vrijkomen van de totale hoeveelheid gevaarlijke stoffen van een tankwagen met een giftige vloeistof of giftig gas. Hoe groot de effecten naar de omgeving zullen zijn, is afhankelijk van de stof (mate van giftigheid) en de hoeveelheid die is vrijgekomen. Daarbij hebben ook de weersomstandigheden een grote invloed op de verspreiding van de giftige stoffen. In het ergste geval kan dit leiden tot een invloedsgebied van meer dan 4000 meter vanaf de rijksweg A13. Gezien de afstand tot het plangebied is het mogelijk dat de aanwezigen in dat geval slachtoffer worden of overlijden wanneer de wind in de richting van het plangebied staat.

Geadviseerde maatregelen

De Veiligheidsregio Haaglanden is zich ervan bewust dat hier voornamelijk sprake is van een bestaande situatie en houdt daar in haar advies ook rekening mee. Mede met het oog op de toekomst worden meerdere adviezen gegeven. De adviezen hebben niet alleen betrekking op het ergst denkbare scenario. Ongeacht het type incident (van een kleine brand tot het vrijkomen van brandbare of giftige stoffen) hebben ze een positief effect op de zelfredzaamheid, de bestrijdbaarheid en beheersbaarheid.

² Handleiding Risicoanalyse Transport (concept), Ministerie van Infrastructuur en Milieu – Rijkswaterstaat, 1 november 2011, pagina 16 en e-mail 'Kader externe veiligheid weg (versie januari 2011) en HART', 22 februari 2012 van Manon Kruiskamp (Rijkswaterstaat).

³ Bron: Voorontwerp bestemmingsplan N470 2012

⁴ Bron: Risicokaart 25 oktober 2012

Kans- en effectreducerende maatregelen

Om de risico's te verkleinen wordt hieronder een aantal adviezen gegeven.

De brandstofleiding en de CO₂ buisleiding staan niet op de verbeelding. De aanwezigheid van de brandstofleiding brengt een beperking voor de bebouwing met zich mee. In het 'Besluit externe veiligheid buisleidingen' (Bevb) wordt hiervoor een belemmeringenstrook van 5 meter gehanteerd aan weerszijden van een buisleiding, gemeten vanuit het hart van de buisleiding. Binnen deze belemmeringenstrook is geen bebouwing toegestaan, behoudens door middel van een omgevingsvergunning van burgemeester en wethouders die moet voldoen aan de eisen die gesteld worden in het Bevb.

- A. Geadviseerd wordt voor de brandstofleiding deze belemmeringenstrook van 5 meter op te nemen op de verbeelding en in de regels en toelichting van het bestemmingsplan op grond van het Bevb. Tevens wordt geadviseerd ook voor de CO₂ buisleiding een belemmeringenstrook van 5 meter te hanteren.

Ongeacht het incident (van een 'gewone' brand tot een incident op de rijksweg A13 waarbij giftige stoffen vrijkomen), heeft afschakelbare ventilatie een positieve invloed op het beperken van de schadelijke effecten, binnen de objecten in het plangebied, van de vrijgekomen stoffen.

- B. Om de gevolgen bij het vrijkomen van giftige stoffen te beperken, wordt geadviseerd om bij eventuele verbouw en (vervangende) nieuwbouw van de woonbestemmingen en bedrijfsbestemming een technische voorziening te plaatsen, zodat de ventilatie met een eenvoudige handeling kan worden uitgeschakeld. Dit mag ook een handmatige handeling zijn. Deze maatregel geldt voor alle objecten die bestemd zijn voor het verblijf van mensen binnen het plangebied. Het is daarbij van belang dat ook ramen en ventilatieopeningen kunnen worden gesloten.

Binnen het invloedsgebied van de rijksweg A13 zijn verschillende objecten aanwezig waarin personeelsleden verblijven.

- C. Geadviseerd wordt dat in de objecten waarin personeelsleden zich kunnen bevinden, het personeel is voorbereid op eventuele calamiteiten met gevaarlijke stoffen. Het gaat hierbij om calamiteiten die buiten de objecten kunnen plaatsvinden, maar effecten binnen de objecten kunnen hebben. Hierbij is het van belang dat zij ook weten hoe daarbij te handelen. Bijvoorbeeld om bezoekers van de objecten te assisteren om zichzelf in veiligheid te brengen. Hierbij is het ook belangrijk dat dit wordt geborgd en structureel wordt geoefend. Bijvoorbeeld door middel van een plan ten behoeve van noodsituaties.

Maatregelen ter bevordering van de zelfredzaamheid

Om ervoor te zorgen dat mensen goed voorbereid zijn en weten hoe ze moeten reageren bij een ongeval met het transport van gevaarlijke stoffen op de rijksweg A13 is het van belang dat zij hier vooraf over worden geïnformeerd. Op dit moment is er op regionaal niveau een (risicocommunicatie)campagne ontwikkeld, waarin o.a. deze aspecten worden behandeld. Mogelijk dat de gemeente Pijnacker-Nootdorp voor dit plangebied gebruik kan maken van de hulpmiddelen die onder andere in deze campagne zijn ontwikkeld.

- D. Geadviseerd wordt om bewoners en personeelsleden binnen het invloedsgebied van rijksweg A13, te informeren over de verschillende risico's en gevaren van deze risicobron en de wijze van alarmeren en de wenselijke manier van reageren tijdens incidenten (risicocommunicatie). Dergelijke informatie dient op gezette tijden herhaald te worden, zodat het onderwerp onder de aandacht blijft.

Maatregelen ten behoeve van de hulpverlening

Voor wat betreft de bereikbaarheid voor hulpdiensten en bestrijdbaarheid⁵ van incidenten is het van belang dat de toegankelijkheid, opstelplaatsen en bluswatervoorzieningen voor dit plangebied voldoende zijn. Op dit moment is dit voldoende.

Aan het realiseren van de rotonde zijn diverse risico's verbonden voor wat betreft de bereikbaarheid voor de hulpdiensten van het plangebied zelf, maar tevens ook van de omliggende bestemmingen. Voor zowel het plangebied als de omliggende bestemmingen dient de bereikbaarheid voldoende te zijn.

⁵ Bron: Handreiking Bluswatervoorziening en Bereikbaarheid, NVBR, 9 oktober 2012

- E. Geadviseerd wordt om voorafgaand aan de werkzaamheden contact op te nemen met mevrouw D.H.M. Rolvink (088 – 886 9115) van de afdeling Risicobeheersing Pijnacker-Nootdorp van de Veiligheidsregio Haaglanden. Met mevrouw Rolvink kunnen afspraken worden gemaakt over de bereikbaarheid van de rotonde en de omgeving voor de hulpdiensten tijdens de bouwfase.

Tot slot

In onderstaande tabel zijn de maatregelen samengevat die genomen kunnen worden om de risico's te beperken. In de tabel is een inschatting opgenomen van de bijdrage die een maatregel kan leveren aan de risicobeperking van een bepaald scenario.

Tabel 1: Effecten van de geadviseerde maatregelen op de risico's per scenario.

		Scenario's	
		Dagelijkse incidenten	Transport gevaarlijke stoffen
		Zoals brand, wateroverlast, etc.	Ergst denkbaar: 'vrijkomen giftige stoffen tankwagen, rijksweg A13'
Geadviseerde maatregelen	Kans- en effectreducerende maatregelen		
	B. Afschakelbare ventilatie	+	++
	C. Voorbereiding interne organisatie	+	++
	Maatregelen t.b.v. zelfredzaamheid		
	D. Risicocommunicatie	+	++
	Maatregelen t.b.v. de hulpverlening		
	E. Bereikbaarheid en bluswatervoorziening	++	++

Legenda:

++ = zeer positief effect op verlaging risico ; + = positief effect op verlaging risico ; 0 = geen effect op risico

De genoemde maatregelen worden in het kader van externe veiligheid (art. 12 van het Besluit externe veiligheid buisleidingen en paragraaf 4.3 van de circulaire Risiconormering vervoer gevaarlijke stoffen) en art. 10 van de Wet veiligheidsregio's geadviseerd, deze kunnen ook een positief effect hebben op de (brand)veiligheid. Ook is het belangrijk dat in de verdere uitwerking van het plangebied, zoals bouwplannen, ook specifiek wordt gekeken naar de brandveiligheid. Hiervoor kunnen extra maatregelen benodigd zijn.

Het totaal aantal te verwachten slachtoffers (en daarmee de benodigde hulpbehoefte) is groot bij het ergst denkbare scenario, in dit geval het vrijkomen van giftige stoffen uit een tankwagen op de rijksweg A13. Het voorliggende plangebied is een onderdeel van het totale invloedsgebied van dit scenario. De beschikbare hulpverleningscapaciteit is waarschijnlijk onvoldoende groot om direct aan de benodigde hulpvraag te voldoen. Assistentie vanuit andere regio's is hierbij noodzakelijk.

Ik verwacht u hiermee voldoende van advies te hebben voorzien om maatregelen te kunnen treffen en de zelfredzaamheid en mogelijkheden tot voorbereiding van bestrijding en beperking van de omvang van een ramp of zwaar ongeval te beschouwen.

Niet alle geadviseerde maatregelen kunnen worden opgenomen in dit bestemmingsplan, maar zijn bedoeld voor andere afdelingen binnen de gemeente. Deze maatregelen kunnen mogelijk binnen andere ruimtelijke plannen of door andere disciplines van de gemeente worden geborgd. Voorbeelden hiervoor zijn een bouwplan en/of een afdeling communicatie. Ik ga ervan uit dat de behandelaar van deze brief zorg draagt dat alle maatregelen bij de juiste afdeling van de gemeente Pijnacker-Nootdorp bekend worden gemaakt.

Als er vragen zijn naar aanleiding van bovenstaande, dan kunt u contact opnemen met de heer S.J.T. Lepelaar (088 - 886 9264) of de heer M.T.M. van Velzen (088 - 886 9263).

Hoogachtend,


Ing. M(artin) Evers MCDm
Plv. regionaal brandweer commandant